

Yeraltı Madenlerinde İşe Alınmada Asgarî Yaş Hakkında 123 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 21.5.1991 Sayı : 20877)

Kanun No.
3729

Kabul Tarihi
8.5.1991

MADDE 1. — Uluslararası Çalışma Teşkilatının 49 uncu Genel Konferansı tarafından 22 Haziran 1965 tarihinde kabul edilen Yeraltı Madenlerinde İşe Alınmada Asgarî Yaş Hakkında 123 sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SÖZLEŞME NO. : 123

Yeraltı Madenlerinde İşe Alınmada Asgarî Yaş Hakkında Sözleşme

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 2 Haziran 1965 tarihinde Cenevre’de toplanan Uluslararası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı, kırkdokuzuncu toplantısında;

Oturum gündeminin dördüncü maddesinde yer alan yeraltı madenlerinde işe alınmada asgarî yaşa ilişkin bazı tekliflerin kabul edilmesine karar vererek;

1935 tarihli Yeraltı Çalışmaları (kadınlar için) Sözleşmesinin, ilke olarak, yaşları ne olursa olsun kadınların her türlü madenlerde, yeraltında çalışmasını yasakladığını not ederek;

Madenler için de uygulanan, 1937 tarihli Asgarî Yaş (Sanayi) Sözleşmesinin 15 yaşından küçük çocukların kamu ya da özel işletmelerde veya bunların bağlı birimlerinde istihdam edilmemesi veya çalışmaması hükmünü getirdiğini not ederek;

Aynı Sözleşmede, ayrıca, mahiyeti icabı veya çalışma şartlarından dolayı, orada istihdam edilen kişilerin hayatı, sağlığı veya ahlaki bakımından tehlike arzeden işler için millî mevzuatta, ya bu işlere gençlerin kabulü için 15 yaş üstünde bir yaştan veya yaşların tespit edilmesini, ya da bu yaşları tespit edecek uygun bir makamın görevlendirilmesi gerektiğinin beyan edildiğini kaydederek;

Madenlerde yeraltında istihdamın tabiatı icabı, bu işlere kabulde 15 yaş üstünde bir yaş tespit eden uluslararası standartların arzulanır olduğunu düşünerek;

Bu standartların uluslararası bir sözleşme şekli olması gerektiğini düşünerek;

Bindokuzyüztümüşbeş senesinin Haziran ayının yirmiikinci günü, 1965 tarihli Asgarî Yaş (Yeraltı Çalışması) adı verilecek olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1

1. Bu Sözleşmenin amacı bakımından “Maden” terimi, yeraltında insanları istihdam etmek suretiyle, yeraltından cevher çıkaran kamu ya da özel sektör olmak üzere herhangi bir işletmeyi ifade eder.

2. Madenlerde yeraltında istihdama ya da çalışmaya ilişkin bu Sözleşme hükümleri, taş ocaklarında yeraltında istihdamı ya da çalışmayı da kapsar.

Madde 2

1. Tespit edilmiş belirli bir asgarî yaş altındaki kişiler yeraltında madenlerde istihdam edilemez veya çalıştırılmazlar.
2. İşbu Sözleşmeyi onaylayan her üye ülke onay belgesine ekleyeceği bir açıklamada tespit ettiği asgarî yaşı belirtecektir.
3. Asgarî yaş hiçbir şekilde 16 yaşdan aşağı olamaz.

Madde 3

İşbu Sözleşmeyi onaylamış olan her üye ülke, daha sonra onay esnasında tespit etmiş olduğundan daha yüksek bir asgarî yaş tespit eder ise bu durumu ek bir açıklama ile Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne bildirebilir.

Madde 4

1. Yetkili Makam, işbu Sözleşme hükümlerinin etkin olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, uygun cezalar da dahil olmak üzere gerekli tüm tedbirleri alır.
2. İşbu Sözleşmeyi onaylamış olan her üye ülke, Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını denetlemek amacıyla, uygun bir teftiş hizmeti idame ettirmeyi veya uygun bir teftişin yapılmasına kani olmayı taahhüt eder.
3. Millî mevzuat işbu Sözleşmenin hükümlerine uymaktan sorumlu kişileri belirler.
4. İşveren, yeraltında istihdam edilen veya çalışan ve tespit edilen asgarî yaştan en fazla iki yaş üstündekiler için aşağıdaki hususlarda kayıt tutar ve müfettişlerin denetimine hazır bulundurur.
 - a) Mümkün olan hallerde belgelenmiş doğum tarihlerini, ve
 - b) Kişinin işletmede yeraltında ilk defa istihdam edildiği veya çalıştığı tarihi
5. İşveren, işçi temsilcilerinin talepleri üzerine, yeraltında istihdam edilen ya da çalışan ve tespit edilen asgarî yaştan en fazla 2 yaş üstündeki kişilerin listelerini verir. Bu listeler, bu kişilerin doğum tarihlerini ve işletmede yeraltında ilk defa istihdam edildikleri ya da çalıştıkları tarihi gösterir.

Madde 5

İşbu Sözleşmenin 2 nci ve 3 üncü maddeleri mucibince belirlenecek asgarî yaş, en fazla temsil yetkisini haiz ilgili işveren ve işçi kuruluşlarıyla istişare sonunda tespit edilir.

Madde 6

Bu Sözleşmenin onay belgeleri tescil edilmek üzere Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

Madde 7

1. Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olanları bağlayacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil tarihinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bunu takiben, Sözleşme herhangi bir üye için, onaylamanın tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 8

1. Bu Sözleşme'yi onaylamış olan bir üye, Sözleşme'nin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra,

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve onun tarafında tescil edilecek bir bildirim ile Sözleşmeyi feshedilebilir. Fesih, tescil tarihinin üzerinden bir yıl geçmeden muteber olmaz.

2. Bu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve önceki fıkrada belirtilen on yıllık devrenin sonundan itibaren bir yıl içinde bu Madde gereğince feshetmek hakkını kullanmış her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşme'yi, her on yıllık devrenin sona ermesinden sonra bu maddede derpiş edilen hükümlere göre feshedebilecektir.

Madde 9

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onay ve fesihlerin tescil işlemini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine bildirecektir.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onay belgesinin tescil edildiğini Teşkilat üyelerine bildirirken bu Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihine Teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde 10

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, önceki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu onay ve fesih işlemlerine dair bilgilerin tamamını Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde 11

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde, bu Sözleşme'nin uygulanması hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve Sözleşme'nin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceleyecektir.

Madde 12

1. Genel Konferansın, bu Sözleşmenin tamamını veya bir kısmını değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme'de aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde :

a) Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin bir üye tarafından onaylanması, bu yeni Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi kaydıyla, yukarıdaki sekizinci madde hükümleri gözönünde tutulmaksızın, işbu Sözleşme'nin derhal feshi neticesini doğuracaktır.

3729

8.5.1991

b) Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, işbu Sözleşme üye ülkelerin onayına artık açık tutulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve değişiklik getiren Sözleşme'yi onaylamayacak olan ülkeler açısından işbu Sözleşme aynı muhteva ve biçimde yürürlükte kalacaktır.

Madde 13

Bu Sözleşme'nin Fransa ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
28	97	222
51	34	146
60	114	155,162,235:239

I - Gerekçeli 476 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/587